

RACCE project: ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ #1

Project co funded by the EU,
Civil Protection Financial
Instrument, Grant Agreement
No.070401/2010/579066/SUB/C4

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ
ΚΡΗΤΗΣ – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΡΗΤΗΣ

6/10/2011

Περιεχόμενα...

Τι είναι το RACCE... σελ. 2
Στόχοι προγράμματος... σελ 2
Εταίροι... σελ. 3
ΜΦΙΚ... σελ. 3
Μουσείο Λέσβου... σελ. 4
ΟΑΣΠ... σελ. 5
ΚΕΠ Montesa... σελ. 6
Ινστιτούτο Βεζούβιου... σελ. 7
ΚΕΠ Βουλγαρίας... σελ. 8
Μουσείο Haute Provence.. σελ10
Επόμενες Δράσεις... σελ. 11

Τι είναι το RACCE

RACCE είναι το ακρωνύμιο του προγράμματος με τίτλο «Ευαισθητοποίηση του κοινού για τους σεισμούς αλλά και την Αντιμετώπιση των Συναισθημάτων των Παιδιών», το οποίο χρηματοδοτείται από την υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε παιδιά, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων με κινητικές δυσκολίες και στοχεύει στην άμβλυση του συναισθηματικού φορτίου και στην παροχή κατευθύνσεων ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν σε περίπτωση σοβαρού φυσικού κινδύνου (κυρίως σεισμικής δραστηριότητας και δευτερευόντως ηφαιστειακής). Εργαλεία του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση για τη σεισμική επικινδυνότητα, η βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τους σεισμούς, η ανάπτυξη καινοτόμων εκπαιδευτικών εργαλείων και ταυτόχρονα η εκπαίδευση κατάλληλων ομάδων (εκπαιδευτικών, γονέων, εθελοντών και φορέων της πολιτικής προστασίας) στις βέλτιστες πρακτικές υποστήριξης των παιδιών.

Στόχοι Προγράμματος

Οι σεισμοί με τα συνοδά τους φαινόμενα, καθώς και οι ηφαιστειακές εκρήξεις, είναι οι πιο κοινές φυσικές καταστροφές σε κάποιες Μεσογειακές χώρες. Πρόσφατοι σεισμοί στην Ιταλία, την Ελλάδα και την Τουρκία έχουν καταδείξει πόσο ευάλωτες, σε τέτοια γεγονότα, είναι οι σύγχρονες πόλεις, ενώ οι τραγωδίες στη Σουμάτρα, την Αϊτή και πρόσφατα στην Ιαπωνία φανέρωσαν με δραματικό τρόπο τη μεγάλη τους επίδραση στις ανθρώπινες ζωές και στους πόρους. Κατά συνέπεια, ο σεισμικός κίνδυνος είναι ύψιστη προτεραιότητα για την Πολιτική Προστασία παγκοσμίως. Επιπλέον, σε αντίθεση με άλλες φυσικές καταστροφές, οι σεισμοί είναι εντελώς απρόβλεπτοι κάνοντας το ρόλο της πρόληψης πιο σημαντικό από κάθε άλλη περίπτωση.

Μέχρι σήμερα τεράστιοι οικονομικοί πόροι, προσπάθειες και δράσεις έχουν αφιερωθεί από την ΕΕ για την πρόληψη και την ευαισθητοποίηση σχετικά με το σεισμικό κίνδυνο, καθώς και για την εκπόνηση προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων προς τον άνθρωπο και την οικονομία. Ωστόσο, η πείρα που αποκτήθηκε από την Ιταλία και την Αϊτή, καθώς και τα αποτελέσματα άλλων μελετών σε όλο τον κόσμο (εμπειρία από την Αρμενία κ.λπ.), έχουν δείξει πως η Πολιτική Προστασία δεν ήταν προετοιμασμένη κατάλληλα για την άμβλυση του συναισθηματικού τραύματος που τέτοια γεγονότα μπορούν να προκαλέσουν στα παιδιά. Το πρόβλημα εμφανίζεται εντονότερο όσον αφορά στα παιδιά με αναπηρίες στα οποία δίνεται λιγότερη προσοχή.

Η εκτίμηση του φυσικού κινδύνου και η αναζήτηση μεθόδων που θα μειώσουν τους κινδύνους αυτούς δίνουν στην εκπαίδευση και σε δραστηριότητες ευαισθητοποίησης ένα ιδιαίτερο ρόλο. Μια μακροπρόθεσμη προσπάθεια για την εφαρμογή καινοτόμων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων είναι απαραίτητη για τη μεταφορά πληροφοριών που είναι σε θέση να συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, των σχετικών κινδύνων και απειλών κάθε περιοχής.

Οι κύριοι στόχοι του προγράμματος είναι:

- ✚ Εντοπισμός, ανταλλαγή και εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών και μεθόδων που προέκυψαν από προηγούμενα προγράμματα της ΕΕ και από την εμπειρία από τις δραστηριότητες των εταίρων του προγράμματος
- ✚ Μελέτη και ανάλυση των αναγκών για κάθε χώρα που συμμετέχει
- ✚ Ανάπτυξη και αξιοποίηση καινοτόμων πρωτοβουλιών και εκπαιδευτικών δράσεων που στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση και την ανάπτυξη των γνώσεων των μαθητών σχετικά με τους σεισμούς και τους ηφαιστειακούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με κινητικά προβλήματα
- ✚ Κατάρτιση ομάδων, όπως εκπαιδευτικών, γονέων ή άλλων εμπλεκόμενων, οι οποίες θα είναι σε θέση να συμβάλουν στην ψυχολογική ανακούφιση των παιδιών σε περίπτωση σεισμικής επικινδυνότητας
- ✚ Συνεχής αξιολόγηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων του έργου
- ✚ Διάδοση και ανταλλαγή των αποτελεσμάτων και συνεπειών του έργου στους πιθανούς δικαιούχους και το ευρύτερο κοινό, σε συνεχή βάση

Εταίροι

Προκειμένου να υποστηριχθεί μια πολιτική πρόληψης στην περιοχή της Μεσογείου, ορισμένα Ευρωπαϊκά Ερευνητικά και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Μουσεία, προτείνουν μια νέα προσέγγιση μεσολάβησης σε περίπτωση σεισμικής καταστροφής με έμφαση στην ενημέρωση, την προστασία και την αποτροπή, όπου αυτό είναι δυνατόν, κάθε μη αναστρέψιμης κατάστασης. Τρεις εταίροι από την Ελλάδα, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Κρήτης που είναι συντονιστής του προγράμματος, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου και ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, καθώς και τέσσερις εταίροι από την Ευρώπη, η Villa Montesca και το Παρατηρητήριο Βεζούβιου από την Ιταλία, το ΚΕΠ από την Βουλγαρία και το Reserve Geologique de Haute Provence από τη Γαλλία, αποτελούν το σχήμα που θα υλοποιήσει το έργο αυτό.

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ελλάδα:

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης (Μ.Φ.Ι.Κ.) λειτούργησε και λειτουργεί στα πλαίσια του Πανεπιστημίου Κρήτης από το 1980, όντας πρωτοπόρο ιστοιτούτο έρευνας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, με τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Μελέτη και Διαχείριση του Φυσικού Περιβάλλοντος της Κρήτης
- Ευαισθητοποίηση του κοινού, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων της περιοχής καθώς και των επισκεπτών.

- Σύνδεση των δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου με την τοπική κοινωνία
- Δημιουργία Δικτύου Οικολογικών Μουσείων στην Ελλάδα και στην Ανατολική Μεσόγειο

Η περιοχή της ανατολικής Μεσογείου είναι μοναδική σε παγκόσμιο επίπεδο εξαιτίας της μεγάλης οικολογικής και πολιτιστικής ιδιαιτερότητάς της. Η ομοιομορφία όπως και η αντίθεση, η σταθερότητα, η συγγένεια και τα ιδιαίτερα γνωρίσματα χαρακτηρίζουν την περιοχή. Σκοπός του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης είναι η μελέτη, προστασία και προώθηση των

ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής της Ανατολικής Μεσογείου, με έμφαση στην Κρήτη.

Η ίδρυση και η ανάπτυξη του Μ.Φ.Ι.Κ. ευνοήθηκαν από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το δυναμικό του Πανεπιστημίου Κρήτης και την ικανότητά του για την ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών στη διαχείριση του περιβάλλοντος
- Η γεωγραφική θέση της Κρήτης, και
- Η θερμή αποδοχή και η υποστήριξη της τοπικής κοινωνίας

Το Μ.Φ.Ι.Κ. ως συντονιστής εταίρος του RACCE οφείλει να συντονίζει τις οικονομικές και διαχειριστικές δράσεις του προγράμματος και να επικοινωνεί με την ΕΕ. Επιπλέον, θα αναπτύξει μια περιοδική έκθεση, ένα μετακινούμενο εκπαιδευτικό πακέτο (μουσειοβαλίτσα) και θα προσφέρει ένα βιωματικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσαρμοσμένο στον σεισμικό προσομοιωτή του μουσείου και τους προσομοιωτές που διαθέτουν τα μουσεία των εταίρων.

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου, Ελλάδα:

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου ιδρύθηκε το 1994 με σκοπό τη μελέτη, την έρευνα, την προώθηση, τη διαφύλαξη και την προστασία αυτής της ανεκτίμητης "μαρτυρίας" της ζωής από το μακρινό παρελθόν.

Περίπου 20 εκατομμύρια χρόνια πριν η έντονη ηφαιστειακή δραστηριότητα στο βόρειο Αιγαίο, οδήγησε σε τεράστιες ηφαιστειακές εκρήξεις. Σημαντικοί κρατήρες βρίσκονται σήμερα στην κεντρική Λέσβο στις περιοχές της Βατούσας, Άγρα, Ανεμώτια, Μεσοτόπου και Λεπέτυμνου. Σήμερα, τα δύο τρίτα της Λέσβου καλύπτονται από ηφαιστειακά πετρώματα. Οι ηφαιστειακές αυτές εκρήξεις κάλυψαν ένα πυκνό και πλούσιο δάσος που υπήρχε στο δυτικό τμήμα του νησιού. Με

Επιπρόσθετα, το μουσείο θα συντονίζει τοπικά σεμινάρια και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που θα απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς, γονείς, και άλλες ομάδες που μπορούν να αντιμετωπίσουν το ψυχικό βάρος των παιδιών σε περίπτωση ενός σοβαρού φυσικού κινδύνου και θα υποστηρίξει τον εθελοντισμό προς αυτή την κατεύθυνση μέσα από την πληροφόρηση, εκστρατείες και διαδικτυακές δημοσιεύσεις των παραδοτέων του προγράμματος. (www.nhmc.uoc.gr)

μεγάλη ταχύτητα, τα πυροκλαστικά υλικά σκέπασαν κορμούς, κλαδιά, φρούτα και τα φυλλώματα των δέντρων του δάσους. Η απομόνωση των φυτικών ιστών από τις εξωτερικές συνθήκες και η έντονη υδροθερμική κυκλοφορία των ρευστών πλούσιων σε πυρίτιο επέτρεψε την τέλεια απολίθωση των φυτικών ιστών.

Οι διαδικασίες αυτές οδήγησαν στη δημιουργία του Απολιθωμένου Δάσους της Λέσβου. Το Γεωπάρκο της Λέσβου είναι ιδρυτικό μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Γεωπάρκων, ενώ, το 2001, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου βραβεύτηκε με το βραβείο Eurosite για την αποτελεσματική διαχείριση του Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου. Το Φεβρουάριο του 2004, το Απολιθωμένο Δάσος της Λέσβου συμπεριλήφθηκε στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO και το 2009 η Λέσβος πήρε το Ευρωπαϊκό βραβείου αριστείας

τουριστικών προορισμών ως ο κορυφαίος αειφόρος τουριστικός προορισμός στην Ελλάδα.

Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Λέσβου με τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα συνεισφέρει στην ανταλλαγή εμπειριών και την υλοποίηση πιλοτικών παρεμβάσεων για την ενίσχυση της πολιτικής προστασίας απέναντι πρωτίστως στον σεισμικό και δευτερευόντως τον ηφαιστειακό κίνδυνο.

Το Μουσείο ως φορέας μπορεί να αναδείξει τα αποτελέσματα και να εφαρμόσει άμεσα νέες εκπαιδευτικές πρακτικές που θα προκύψουν από τα εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία θα υλοποιηθούν. Επιπλέον, μπορεί να ενημερώσει

τους πολίτες της περιοχής για τα νέα δεδομένα για το σεισμικό φαινόμενο. (www.petrifiedforest.gr, www.lesvosmuseum.gr)

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.):

Ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.) είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και εποπτεύεται από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Από την ίδρυσή του το 1983 έως σήμερα, συνέβαλε και συνεχίζει να συμβάλλει ουσιαστικά στη χάραξη της εθνικής αντισεισμικής πολιτικής και κατά συνέπεια στη μείωση του σεισμικού κινδύνου. Ο Ο.Α.Σ.Π. είναι ο αρμόδιος φορέας για το σχεδιασμό και την αποτελεσματική εφαρμογή της αντισεισμικής πολιτικής της χώρας

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο του ο Ο.Α.Σ.Π. διοικείται από τον Πρόεδρο και το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ασκεί κάθε πράξη διοίκησης και διαχείρισης, καθώς και από το Γενικό Διευθυντή, ο οποίος εποπτεύει τις τρεις διευθύνσεις.

Οι Διευθύνσεις του Οργανισμού είναι: η Διεύθυνση Αντισεισμικού Σχεδιασμού, η Διεύθυνση Κοινωνικής Αντισεισμικής Άμυνας και η Διεύθυνση Οικονομικού - Διοικητικού.

Οι στόχοι του ΟΑΣΠ υποστηρίζονται από Μόνιμο Επιστημονικές Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας με χαρακτηριστή διαβούλευσης που αποτελούνται από φημισμένους επιστήμονες και ειδικούς.

Οι δράσεις του Ο.Α.Σ.Π. επικεντρώνονται στα ακόλουθα θέματα:

- Ενίσχυση της σεισμικής ικανότητας των κατασκευών μέσω αντισεισμικών κανονισμών.
 - Εκπαίδευση και κατάρτιση πολιτών και στελεχών σχετικά με το σεισμικό κίνδυνο (εφαρμογή διαλέξεων και σεμιναρίων για διάφορες ομάδες-στόχους, σύνθεση και δημοσίευση ενημερωτικού υλικού, κλπ)
 - Παροχή έγκαιρης και έγκυρης γνώσης σχετικά με τον σεισμικό κίνδυνο (ανάπτυξη του Εθνικού Δικτύου σειсмоγράφων, Εθνικού Δικτύου Επιταχυνσιογράφων, Νεοτεκτονικοί χάρτες κλπ.)
 - Σχεδιασμός μέτρων ετοιμότητας (συμμετοχή στο σχεδιασμό μέτρων

ετοιμότητας του κράτους, καθώς και συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη)

- Υποστήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας (χρηματοδότηση επιστημονικών προγραμμάτων με θέματα που σχετίζονται με τον κίνδυνο σεισμού, συμμετοχή σε έργα, κλπ)
- Συμβολή στην αντιμετώπιση των συνεπειών σε περίπτωση καταστροφικού σεισμού (άμεση ενεργοποίηση μετά το σεισμό και συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς).

Η συμβολή του Ο.Α.Σ.Π. στο έργο RACCE είναι να εντοπίσει και να μοιραστεί πρακτικές και μεθόδους σε θέματα αντισεισμικής προστασίας, για να μελετήσει και να αναλύσει τις σχετικές

ανάγκες στην Ελλάδα, να αναπτύξει ειδικό υλικό, ώστε να δημιουργηθεί μια νοοτροπία ασφάλειας και συναισθηματικής αντοχής των παιδιών, χρησιμοποιώντας τη γνώση και την εκπαίδευση, την αξιολόγηση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου. (www.oasp.gr)

Κέντρο Εκπαίδευσης και Πληροφόρησης, Montecsa-Ιταλία:

Μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε το Φεβρουάριο του 2001, το Centro Studi Villa Montecsa αναπτύσσει καινοτόμες εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα διεπιστημονικών ερευνητικών και ειδικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που συνδέονται στενά με τη δυναμική ενός ευρωπαϊκού χώρου για την επαγγελματική κατάρτιση, την εκπαίδευση, την πολιτιστική και τοπική ανάπτυξη. Το Centro Studi έχει την έδρα του στη Villa Montecsa (Città di Castello), όπου το 1901 ο Βαρόνος Leopoldo Franchetti και η σύζυγός του Αλίκη άνοιξαν το πρώτο σχολείο της χώρας και όπου, το 1905, η Βαρόνη Αλίκη κάλεσε την Μαρία Μοντεσσόρι να οργανώσει μαζί της ένα σεμινάριο, συνέπεια του οποίου ήταν η πρώτη δημοσίευση της μεθόδου της Επιστημονικής Παιδαγωγικής, που είναι παγκοσμίως γνωστή ως η μέθοδος Montessori.

Το Κέντρο έχει μια διεθνή φήμη για άριστη έρευνα και εκπαίδευση σε: περιβαλλοντική οικονομία, διαχείριση, εκπαίδευση εκπαιδευτών, ΤΠΕ,

πολιτική προστασία και προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς, συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και του πολιτισμού σε τοπικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στον τομέα της εκπαίδευσης και του πολιτισμού τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε συνεργασία με εθνικούς και ξένους ερευνητές και ιδρύματα για την ανάπτυξη ειδικών μεθόδων και εργαλείων στην εκπαίδευση.

Το Centro Studi Villa Montecsa έχει μεγάλη εμπειρία στη διαχείριση της διεπιστημονικής, διεθνούς έρευνας και εκπαίδευσης, ιδίως επειδή έχει καθιερώσει σχολικά και πανεπιστημιακά δίκτυα και έχει προχωρήσει σε συνεργασίες με πολλούς φορείς για την προώθηση και την εφαρμογή ευρωπαϊκών και διεθνών έργων.

Το Centro Studi e Formazione Villa Montecsa συνέβαλε στην έναρξη του RACCE και στις πρώτες δράσεις του προγράμματος, με την παράδοση ερωτηματολογίων σε ενήλικες και παιδιά και ανέδειξε έτσι το επίπεδο της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα σεισμικά γεγονότα και τις ηφαιστειακές εκρήξεις και συγκέντρωσε τα

σχετικά αποτελέσματα για να συμβάλει στην ανάλυση των αναγκών με ειδική αναφορά στην ιταλική υφιστάμενη κατάσταση.

Το Κέντρο έχει καθορίσει, επίσης, μια ομάδα εμπειρογνομόνων στον τομέα της εκπαίδευσης, της ψυχολογίας και της πολιτικής προστασίας που μπορούν να συμβάλουν ο καθένας με μια εξειδικευμένη άποψη για την έρευνα και τον εντοπισμό του απροσδόκητου συναισθήματος και των συμπεριφορών των παιδιών μπροστά στα σεισμικά φαινόμενα, όπως επίσης, και στη μελέτη συγκεκριμένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που απευθύνονται στις ομάδες-στόχους του προγράμματος.

Το έργο RACCE έχει παρουσιαστεί στις ομάδες-στόχους, που δείχνουν μεγάλη αφοσίωση, θετικές ανατροφοδοτήσεις και εκδήλωση ενδιαφέροντος για το περιεχόμενο του έργου, τους στόχους και τις δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν στο

πλαίσιο

της.

Μέσα στα πλαίσια του RACCE, το Centro Studi e Formazione Villa Montesca συμβάλει ήδη και θα συνεχίσει να συμβάλλει με μεγάλη εμπειρία της στον τομέα της πολιτικής προστασίας, σε συνεργασία με τους υπόλοιπους εταίρους, και να μοιραστεί την ειδική και θεμελιώδη τεχνογνωσία. Το Κέντρο αναμένεται να αναπτύξει, από κοινού με τους εταίρους RACCE, καινοτόμες μεθοδολογίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν σε περίπτωση σεισμού και τις ολέθριες επιπτώσεις που προκαλούνται από σεισμούς ιδιαίτερα στα παιδιά.

(www.montesca.it)

Εθνικό Ινστιτούτο Γεωφυσικής και Ηφαιστειολογίας, τμήμα Παρακολούθησης Βεζούβιου, Νάπολη-Ιταλία:

Το Εθνικό Ινστιτούτο Γεωφυσικής και Ηφαιστειολογίας είναι σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα ευρωπαϊκά Ινστιτούτα Ερευνών Γεωφυσικής και Ηφαιστειολογίας και παρακολούθησης σεισμικής και ηφαιστειακής δραστηριότητας. Έχει την έδρα του στη Ρώμη και άλλα τμήματα στο Μιλάνο, Μπολόνια, Πίζα, Napoli (Osservatorio Vesuviano), Κατάνια και Παλέρμο. Χρηματοδοτείται από το Υπουργείο

Παιδείας, Πανεπιστημίων και Επιστημονικής Έρευνας (MIUR). Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας INGV αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα και δραστηριότητες διάχυσης, κυρίως μέσω δημοσιεύσεων, επιστημονικών εκθέσεων και ειδικών σελίδων του διαδικτύου.

Η Osservatorio Vesuviano (OV), που ιδρύθηκε το 1841 ως το πρώτο ηφαιστειακό παρατηρητήριο στον κόσμο, διεξάγει έρευνες σε διάφορους τομείς της Ηφαιστειολογίας, Γεωφυσικής και Γεωχημείας. Οι ερευνητικές δραστηριότητες που αναπτύσσει το OV καλύπτουν την ολοκληρωμένη παρακολούθηση των ενεργών ηφαιστειών της περιοχής: Βεζούβιου, Campi Flegrei και Ischia

Island, και τη σεισμική παρακολούθηση του Stromboli.

Το Παρατηρητήριο Βεζούβιου διεξάγει εκπαιδευτικά προγράμματα και δραστηριότητες για την προώθηση της ευαισθητοποίησης των φυσικών κινδύνων και της επιστημονικής γνώσης, ακόμη και σε συνεργασία με το Ιταλικό Τμήμα Πολιτικής Προστασίας. Το Μουσείο του Παρατηρητηρίου βρίσκεται στο ιστορικό κτίριο στην πλαγιά του Βεζούβιου, όπου καθημερινά

επισκέπτονται μαθητές από το δημοτικό έως το πανεπιστήμιο.

Λόγω αυτής της εμπειρίας, η συμμετοχή της Osservatorio Vesuviano στο πρόγραμμα RACCE έχει μεγάλη σημασία, ιδίως στην ανάπτυξη κατάλληλων πρακτικών για τα παιδιά και την αλληλεπίδραση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες πάνω στα εκπαιδευτικά προγράμματα.

(www.ov.ingv.it)

Κέντρο Εκπαιδευτικών Πρωτοβουλιών, Βουλγαρία:

Το Κέντρο Εκπαιδευτικών Πρωτοβουλιών είναι μια μη κυβερνητική, μη κερδοσκοπική οργάνωση που στοχεύει στη ανάπτυξη και βελτίωση καινοτόμων εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών και τη διευκόλυνση των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων μέσω της

συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων σε περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το Κέντρο καθιερώθηκε για πρώτη φορά ως ένα πρόγραμμα του ιδρύματος «Κολέγια Βαλκανίων», τον Ιανουάριο του 1999. Τον Οκτώβριο του 2000 το CEI καταχωρήθηκε πλέον ως ανεξάρτητη ένωση.

Οι κύριοι στόχοι του Κέντρου είναι:

- Συμβολή στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των μεταρρυθμίσεων στις εκπαιδευτικές διαδικασίες στη Βουλγαρία σε επίπεδο πολιτικής και δημόσιας διοίκησης, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ένταξης και των πρωτοβουλιών περιφερειακής συνεργασίας στην περιοχή.
- Υποστήριξη της ανάπτυξης εκπαιδευτικών δράσεων για την παρακίνηση των συμμετεχόντων στη δημιουργία κοινωνικών ιδρυμάτων σχετικά με τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των μειονοτήτων
- Εκπόνηση και εφαρμογή διαφόρων πρωτοβουλιών που προωθούν την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών και αντίστοιχου υλικού της μεθοδολογίας, της διαχείρισης των σχολείων και της αξιολόγησης της διδασκαλίας και μάθησης
- Διευκόλυνση της συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και του πολιτισμού σε τοπικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο, λειτουργώντας ως κέντρο πληροφόρησης προκαλώντας το διάλογο και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κράτους, πολιτών, ΜΚΟ, φορέων και σχολείων σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβάνοντας τον καθορισμό και τη διεύρυνση των σχολικών και πανεπιστημιακών δικτύων.

Η συμμετοχή του κέντρου στο πρόγραμμα RACCE θα επηρεάσει τους ακόλουθους τομείς:

1. *Συνεργασία με ιδρύματα*

α. Η περαιτέρω διατήρηση και εμπάθυνση των επαφών μέσα από τις συνεντεύξεις και συζητήσεις με εμπειρογνώμονες σχετικά με τις υπάρχουσες ανάγκες

β. Πιθανές μελλοντικές κοινές δραστηριότητες με μουσεία

γ. Δυνατότητα να προκαλέσει (με βάση αναγνωρισμένες ανάγκες και έρευνες) τους υπεύθυνους τοπικούς και εθνικούς φορείς να λάβουν μέτρα για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους σεισμούς

2. *Συνεργασία με σχολεία (εκπαιδευτικοί, μαθητές)*

α. Δυνατότητα διεξαγωγής επιμορφωτικών σεμιναρίων για τους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν στην προετοιμασία ασκήσεων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης του σεισμικού φαινομένου
β. Διαθεσιμότητα υλικών διδασκαλίας (για δασκάλους και μαθητές), και την αποτελεσματική εφαρμογή τους στην τάξη.

3. *Συνεργασία με τους γονείς*

α. Ικανότητα οργάνωσης διαδραστικών εκδηλώσεων (αγώνες, παιχνίδια, διαγωνισμούς, κλπ.) για γονείς και παιδιά, αυξάνοντας έτσι την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους σεισμούς

(www.cei-bg.org)

Reserve Geologique de Haute Provence, Γαλλία:

Το *Reserve Geologique de Haute Provence* καλύπτει μια περιοχή 2300 Km², με ενσωματωμένες 59 κοινότητες, προστατεύει και διαχειρίζεται μια περιοχή γεωλογικής κληρονομιάς που βρίσκεται στη νοτιο-ανατολική Γαλλία, μεταξύ της Μεσογείου και των Άλπεων.

Δημιουργήθηκε το 1984 και αποτελεί Ιδρυτικό μέλος του Δικτύου Ευρωπαϊκών Γεωπάρκων, και του παγκόσμιου δικτύου Γεωπάρκων που υποστηρίζονται από την UNESCO.

Το γεωπάρκο του Haute-Provence είναι ένα από τα μεγαλύτερα γεωλογικά υπαίθρια μουσεία με πολλά απολιθώματα, πλούσιο σε αξιοθέατα και συναρπαστικούς σχηματισμούς βράχων.

Κάθε χρόνο, πολλοί επιστήμονες έρχονται από όλο τον κόσμο, για να εργαστούν εκεί. Γιγάντιες, με μεγάλη κλίση γεωλογικές πτυχές, απολιθώματα από Ιχθυόσαυρους, Αμμωνίτες, Δεινόσαυρους, φυτά, πουλιά, ίχνη αποτυπωμάτων, παλιά μεταλλεία, τεράστια φαράγγια κα. φανερώνουν 300 εκατομμύρια χρόνια της γεωλογικής μας ιστορίας.

Οργανωμένες ξεναγήσεις παρέχονται για την ανακάλυψη γεωτόπων, όπως τον «τοίχο» από αμμωνίτες του "Digne-les-Bains", ο οποίος είναι διάσημος σε όλο τον κόσμο με περισσότερους από 1550 αμμωνίτες να έχουν διατηρηθεί σε ασβεστολιθικό τοίχο μεγέθους 350 τετραγωνικών μέτρων. Αυτός ο γεώτοπος είναι απόθεση από την πρώτη ρηχή θάλασσα της Ιουρασικής εποχής. Αντίγραφο του εκτίθεται στην πόλη της Kamaishi (Ιαπωνία). Άλλες ενδιαφέρουσες περιοχές είναι το φαράγγι του Verdon, το οποίο είναι από τα πιο θαυματικά γαλλικά φαράγγια με μήκος 21 χιλιόμετρα και γκρεμούς μέχρι 700 μέτρα ύψος.

Το Γεωπάρκο της Haute-Provence εργάζεται για τη διατήρηση και αξιοποίηση της γεωλογικής κληρονομιάς για τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη μέσω της ανάπτυξης του γεωτουρισμού, του εκπαιδευτικού και πολιτιστικού τουρισμού. Κατά τη διάρκεια των περιηγήσεων και των εκπαιδευτικών εκδρομών, ο καθένας μπορεί να ανακαλύψει και να κατανοήσει την έννοια της γεωλογικής κληρονομιάς και γιατί η προστασία του περιβάλλοντος είναι τόσο σημαντική. Τα κέντρα πληροφόρησης και οι εκθέσεις προσφέρουν επίσης ξεναγήσεις και ειδικές εκδόσεις για όλους τους επισκέπτες.

Τα μουσεία στην Digne-les-Bains, Sisteron και Castellane είναι επίσης από τα πιο ενδιαφέροντα σημεία όπου Επιστήμες και Τέχνες συναντιούνται. Οι συχνές εκθέσεις που διοργανώνονται αποτυπώνουν το πώς τα θέματα της σύγχρονης τέχνης επηρεάζονται από τη σχέση τους με το φυσικό περιβάλλον.

Η Ένωση έχει οργανώσει παράλληλα διαφορετικές δράσεις ανταλλαγών μέσω του δικτύου των Γεωπάρκων όπως: ανταλλαγή εκθέσεων,

εργαστήρια σχετικά με εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την αύξηση της ευαισθητοποίησης των παιδιών για το περιβάλλον και βελτίωσης της συμπεριφοράς, του σεβασμού, της υπευθυνότητας και της επιθυμίας για την προστασία της γεωλογικής κληρονομιάς.

Το Γεωλογικό Απόθεμα του «Haute-Provence» βρίσκεται σε μια σεισμογενή περιοχή, ακόμη και αν δεν σημειώθηκαν σεισμοί μεγάλου μεγέθους κατά τα τελευταία εκατό χρόνια.

Από τον Μάιο του 2011, υπάρχει ένας νέος διαχωρισμός των περιοχών σεισμικού κινδύνου στη Γαλλία και στην εθνική επικράτεια, με 5 ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας. Η περιοχή κατατάσσεται πλέον στη ζώνη 4, η οποία είναι μια περιοχή μέτριας σεισμικής δραστηριότητας. Έτσι, ο πληθυσμός πρέπει να γνωρίζει τι είναι σεισμός, τι είναι σημαντικό να γίνει πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από ένα σεισμό.

Στη Γαλλία, οι άνθρωποι και τα παιδιά δεν έχουν αναπτύξει καμία κουλτούρα αντισεισμικής πολιτικής σεισμικής επικινδυνότητας ή όπου υπήρχε έχει ξεχαστεί, διότι ο τελευταίος σημαντικός σεισμός (εκτιμώμενο μέγεθος: 6) έγινε στην αρχή του 20^{ου} αιώνα. Το 2009 εορτάστηκαν μάλιστα τα εκατό χρόνια της μη εμφάνισης άλλης σεισμικότητας. Όταν ρωτάμε τους ανθρώπους για μεγάλους σεισμικούς κινδύνους στη Γαλλία,

απαντούν ότι ανήκει στην ιστορία. Δεν αισθάνονται ότι τους αφορά. Τα πρώτα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου που ετοιμάσαμε με όλα τα μέλη της ομάδας RACCE θα βοηθήσουν στην καταγραφή της κατάστασης αυτής.

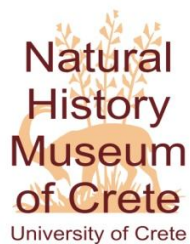
Η συμμετοχή στο πρόγραμμα RACCE βοηθά να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των παιδιών και των ενηλίκων σχετικά με το θέμα της σεισμικής επικινδυνότητας με δύο κύριους στόχους:

- ✚ Να δώσει στα παιδιά και τους ενήλικες μια καλύτερη κατανόηση του σεισμικού κινδύνου και του μηχανισμού των σεισμών
- ✚ Να ενημερώσει το κοινό σχετικά με την κατάλληλη συμπεριφορά πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από ένα σεισμό.

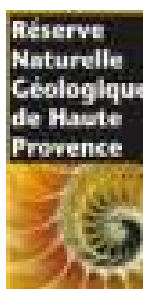
Κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου ένα μεγάλο γεγονός είναι προγραμματισμένο στην Digne les Bains, ως μέρος του έργου RACCE, που επικεντρώνεται σε μια εθνική έκθεση που ονομάζεται Sismo-Tour με συνέδρια, δραστηριότητες και παιχνίδια για παιδιά και ενήλικες για το σεισμικό κίνδυνο. Αυτή η εκδήλωση θα επιτρέψει να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του πληθυσμού για το θέμα αυτό. (www.resgeol04.org)

Επόμενες Δράσεις

- Η εφαρμογή του προγράμματος βρίσκεται πλέον στη φάση ολοκλήρωσης της μελέτης ανάλυσης των αναγκών. Πρόκειται να παραδοθεί μια μελέτη που θα αποτυπώνει σε κάθε συμμετέχουσα χώρα την υφιστάμενη κατάσταση, σχετικά με τη γνώση και την ευαισθητοποίηση για το φαινόμενο του σεισμού και των ηφαιστειών, την πρόληψη καθώς και τις πολιτικές που αφορούν στην αποφόρτιση των συναισθημάτων των παιδιών σε περίπτωση μεγάλης καταστροφής.
- Η επόμενη συντονιστική συνάντηση θα πραγματοποιηθεί στο Παρατηρητήριο του Βεζούβιου στην Νάπολη, από 1-2 Ιουλίου, προκειμένου να συζητηθούν οι μελλοντικές δράσεις και να οργανωθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα και παραδοτέα.
- Η ιστοσελίδα του προγράμματος (<http://racce.nhmc.uoc.gr>) είναι διαθέσιμη προκειμένου να ενημερώνεστε για τις προγραμματισμένες δράσεις και τα νέα.

NATURAL
HISTORY
MUSEUM
OF THE LESVOS
PETRIFIED FOREST

Istituto Nazionale di
Geofisica e Vulcanologia
Osservatorio Vesuviano